

Megjelenik hetenként
kétszer:
szerdán és szombaton.
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely
(Vármegyeház II. udvar)

ZEMPLÉN

Előfizetési ár:
Negyedévre 2 pengő.
Hirdetések:
négyzet cm.-ként
Nyílt-tér:
soronként 20 fillér

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

POLITIKAI HIRLAP

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen

Károlyi Gyula programja

A miniszterelnök a parlament legutóbbi ülésén nagy hatást keltett beszédében ismertette a kormány pénzügyi és gazdasági kibontakozási programját. Nem tulozunk, ha azt állítjuk, hogy ez a program sarkköve lesz a nehéz időkben való kilábolásnak. Gróf Károlyi Gyula beszéde teljes sikert aratott nemcsak a mögötte álló nagy kormányzópart körében, de a parlamenti pártok ugyszólván minden polgári gondolkodású szárnyán.

A kormány programjának bejelentése összesített a parlament ülésének elnapolásával s ebben a tényben komoly összefüggést kell felismernünk. Mindenhez idő kell s minden nagyjelentőségű terv megindítása gondos figyelmet, nyugalmat s tiszta áttekintést igényel. Természetes dolognak tekintjük tehát, hogy amikor a kormány nekivág újabb célkitűzéseinek keresztülvitelére, nyugalmi időt kér, hogy dolgozhatson a köz javára. A parlament elnapolása tehát kizárólag azért történt meg, hogy a hivatott és felelős tényezők megtehessek azokat a mulhatatlanul szükséges intézkedéseket, melyek legégetőbb pénzügyi és gazdasági kérdésekben tetteket kívánnak.

Ha visszatekintünk a kormány közelmúlt intézkedéseire és célkitűzéseire, meg kell állapítanunk, hogy Károlyi Gyula mindazt beváltotta, amit ígért. Még fülünkben csengenek szavai, amikor új esztendő napján az őt üdvözlő politikusok előtt vázolta a kormány közvetlen feladatait. Nyugodt lelkiismerettel állíthatjuk, — s ezt el kell ismernie az ellenzéknek is, — hogy a maga elé tűzött célokat a kormány teljes mértékben elérte. Sikert ért megóvnunk az ország hitelét. Nagy dolog ez olyan állam szempontjából, amelyik tőkeszegénységében kénytelen hitel után nézve külföldi ál-

lamok pénzforsait igénybe venni. A hitelélet a legérzékenyebb műszernél is jobban reagál a tényekre. Ha Magyarország ezekben a nehéz időkben elveszítene hitelkörüli megbízhatóságát, ám nagy kérdés, hogy belátható időn belül el tudná-e nyerni a külföldi tőkék bizalmát. Nagy áldozatok árán sikerült biztosítanunk a pengő értékét. Oly szilárdan áll a magyar pénz, hogy egy világarámlat se tudta megingatni stabilitásában. Elkerültük az inflációt s ezzel gátat sikerült vetni annak a szörnyű vitustáncnak, ami már egyszer ezt a generációt alaposan megtépdeste.

Ezek a célkitűzések jelentik a kormány eddigi elévülhetetlen érdemeit. Megállni azonban itt még nem lehet. Most következnek azok a problémák, amelyeket gróf Károlyi Gyula legutóbbi nagyjelentőségű beszédében a parlament elé tárt. Ezek: a külföldi tartozások kamatainak csökkentése; a belső kamat leszállítása, termelési hitelnyújtás s a földreformmal kapcsolatban előállott nehézségek megszüntetése. Mind fontos pénzügyi és gazdasági probléma, melyek

bölcs megoldásaiban a multak tapasztalatai alapján nincs okunk kételkedni.

Fontos kitételeket tartalmazott a miniszterelnök beszéde egyéb belpolitikai vonatkozásokban is. Hangsúlyozta az erők összefogásának szükségét, élén áll az ő puritán egyéniségével a közéleti tisztaság biztosításának, amit szolgáltni kíván a már is benyújtott összeférhetlenségi törvény-

javaslattal is. Itt van a választójogi törvény felvetett kérdése. A törvény a mai formájában valóban fenn nem tartható. Olyan reformra van szükség, amely általános megnyugvást kelt s mentesíti ettől a problémától a politika színterét. Közéletünk nagy eseménye ez a miniszterelnöki eszpozé, melytől várni lehet a jóindulatu nemzetépítő politikai erők kívánatos összedolgozását.

Új törvényeink és az adósvédelem

A gazdasági helyzet leromlása következtében sok egzisztencia jutott olyan sajnálatos és szomorú körülmények közé, hogy korábban vállalt kötelezettségeinek, legjobb akarata dacára sem tud eleget tenni.

Adós szemmel nézve, minden hitelező türelmetlen. Megindul tehát fokozott tempóban és igyekezettel, a rendelkezésre álló törvényes eszközökkel, a követelés érvényesítése, illetve behajtása. Jön a per, a végrehajtás, az árverés.

A bajbajutott adósok a törvényvényhozás és a kormány védelmét sürgetik és panaszzalják, hogy bajjukkal senki nem törődik. Viz-

gáljuk meg, jogos-e ez a panasz? A csonkaország gazdaközönségének jelentős részét, előre nem látott bajok tették képtelenné arra, hogy vállalt kötelezettségét idejében teljesítse. Az államhatalom segítségükre siet tehát azzal a kivételes intézkedéssel, mely módot ad a bíróságnak arra, hogy a

gazdák ellen folyó árverést és az ingatlan haszonélvezetere vezetett zárlatot 1932 okt. 31-ig elhalassza.

A felszaporodott kamatterhek tekintetében pedig úgy intézkedik a rendelet, ezt azonban már minden adós javára, hogy a rendelet megjelenése előtti időre 8%-nál magasabb kamatot, ha pedig adós

A moszkvai rákfene

Irta: Viczmándy Tamás.

Az orosz szovjet, mint valami tökéletlen asszony, otthon mindent rosszul végez, de házon kívül (a külföldön) tagadhatatlan sikerei vannak.

Mindenekelőtt — mint ő mondja — az Istent akarja „likvidálni.” Lerombolja tehát a templomokat (Moszkva híres templomaiból állítólag már az utolsót is bontják!), sőt faluhelyen még a haranglábakat is leszedi... De mi az Istent mégse féltjük tőle. Az Isten túl fogja élni minden idők minden kis szovjetjét, elég hosszú idővel: az idők örökkévalóságával...

Azután „likvidálni” akarja a magánvagyonot is, de ez sem fog neki menni. A szegény parasztot, az ugynevezett *bednákot* gazdasági frigyre akarja kényszeríteni a középbirtoku paraszttal: a *szerednákkal* s így akarja megcsinálni a kollektív földbirtokot; a gazdag paraszttól: a *kuláktól* pedig el akarja venni a birtokát s abból szovjet-birtokot akar csinálni. De ez a birtokpolitika nem sikerült. Az orosz paraszt ragaszkodik a földjéhez és ellenáll, aminek következtében a kollektív birtok 50

százalékról 3–7 százalékig ment vissza és a szovjet-birtokkal együtt nem teszi ki az összes földbirtok egyharmad részét!

A szovjet kommunizálja a vetőmagot, takarmányt és az igavonó marhát is, sőt nem hagy meg a parasztnak a tehénkéiből is csak egyet, amire sok szerencsétlen ember úgy válaszol, hogy levágja összes marháját, amiből előbb-utóbb éhínség keletkezik, mert a marhaállomány némelyütt a felére, sőt nyolcadrésére lecsökken.

A szovjet célja egyenlővé és boldogokká tenni az embereket, de hogyan sikerülhet ez egy olyan rabszolgáállamban?

A szovjet-alkotmány (mert ilyen is van!) 9. §-a kimondja ugyan az erkölcsi szempontból gyönyörűen hangzó törvényt: „a munka a szovjet minden polgárának (?) kötelessége”, de ez a törvény a gyakorlatban úgy néz ki, hogy mindenki — akár akar, akár nem — köteles oda menni dolgozni, ahová küldik s annyi bérért, a mennyit adnak.

A munkabér nem egyenlő. Öt-féle fokozat van belőle. Ez hát a szabadság és egyenlőség? Pedig ráadásul nincs ott se szólásszabadság, se sajtószabadság, hanem

van példátlan terror: a fehéreket az éjféli utáni órákban elfogják, kihallgatás és védelem nélkül elítélik, titokban kivégzik és titokban eltemetik.

És legalább jómódba helyezte a szovjet ezzel az eljárással az orosz népet? Dehogyan! A nép nagy hiányt szenved élelmiszerekben és ruhában. Ráadásul még az államkassza is üres és virágozik az — infláció!... Jellemző, amit Snowden, az angol volt pénzügyminiszter mondott (Daily Mail 1931. okt. 30): „mióta az orosz szovjet birtokba vette a magánosok megtakarított pénzét és vagyonát, azóta állandóan pénzt könyörög kölcsön a — kapitalista államoktól.”

De a Daily Mail (1932 febr. 10) elárulja azt is, hogy a szovjet az Angliából Oroszországba importált árukért ma is 50 millió fonttal, vagyis majdnem 1300 millió P-vel tartozik és egyszer olyan pénzszerkesztésben volt, hogy Angliába exportált áru (buza, hus, fa stb.) bármilyen áron eladta.

De ha „multadban nincs öröm”, talán „jövődben van remény”? Szó sincs arról.

A Times mult évben (máj. 21. számában) szemlét tartott azok felett a könyvek felett, amelyek a

Egyes szám ára 10 fillér.

késedelemben volt, a késedelem idejére 12%-nál magasabb kamamatot nem kell fizetnie, még ha ki is volt kötve.

Az ingók elköttyavetyélését is meggátolja a rendelet, amikor ki mondja, hogy

ingókat a kikiáltási ár kétharmadán alul elárverezni nem szabad.

Még hatásosabb eszköz a potomon való elárverezés ellen,

a lefoglalt terményeknek szabadkézből való eladása, ha a lefoglalt terményeknek piaci vagy tőzsdei ára van.

De megakadályozza a rendelet az ingatlanoknak felesleges módon, céltalanul vagy potomon való elárverezését is.

Az új hiteltügyi rendelet szerint **csak akkor lehet az árverésen az ingatlant eladni, ha a megajánlott vételár a hitelező előtt álló követeleket mind fedezi.**

Ha első helyen álló hitelező kérte az árverést, például földet nem lehet alacsonyabban eladni, mint a kataszteri *tiszta jövedelem 33-szorosa*. Ha a kiszámított érték még így is alacsony, úgy a végrehajtást szenvedő, a kitűzött árverési napot megelőző 30 napon belül kérheti, hogy a bíróság szakértők meghallgatásával állapítsa meg az ingatlan értékét és azt vegye kikiáltási árnak. Joga van adósnak megosztott árverést is kérni, ha a birtokát parcellákban célszerűbben tudja értékesíteni.

25 pengőn alóli tartozási összegért az ingatlanra, végrehajtási zálogjogot bekebelezni nem lehet, vagyis nem lehet 12 holdnál kisebb gazdasági ingatlant zárgondnoki kezelés alá vétetni. Nagyobb ingatlannál lehetőleg a tulajdonost

kell zárgondnokká kinevezni, akinek is a bíróság megengedi, hogy a neki és családjának szükséges összeget a jövedelemből megtartsa. Ezeken kívül sok az olyan szabály, mely a per és a végrehajtás költségeit iparkodik csökkenteni.

E rövid néhány szemelvényből kitűnik, hogy a törvényhozás és a kormány komolyan törekedett arra, hogy az adóst minden elkerülhető károsodástól megóvja. Most már a közönség feladata, hogy éljen a kapott jogokkal.

Aki nem ért jogai megvédéséhez, forduljon ügyvédhez, vagy ha arra nem akar költeni, menjen el a bíróság panaszirodájába, ahol kitanítják mit kell tennie, sőt szóbeli kérelmeit jegyzőkönyvbe is veszik.

24.672 ellátatlanról gondoskodik Zemplénvármegye

1931 november hó 15-én Széll József főispán elnöklete és irányítása alatt, a vármegye egész területén hivatalosan megindult egy akció, segíteni a szegényen, lehetővé tenni a nincsteléneknek, hogy a téli hónapokon mennél kisebb nélkülözések árán átalverődjenek.

Már a rügyfakasztó március havát írjuk és az akció még tart és fog is tartani április 15-ig. Öt hónapra vétetett tervbe a gondoskodás s ennek az öt nehéz hónapnak még nehezebb munkájáról lesz e sorokban beszámoló.

Valójában Zemplén vármegye egész lakossága nincstelen. Azzá tette az utóbbi esztendő katasztrófális mezőgazdasági és szüreti eredménye, párosulva a termények és a bor lehetetlenül alacsony árával. A gazdasági nehézségek dacára a vármegye közönsége nem zárkózott az embertárs

iránti kötelesség teljesítése elől. Adott. Adott erején felül is és ad ma is és úgy készpénz, mint természetbeni adományait lehetővé teszi, hogy Széll József főispán, akinek egyik legnagyobb gondja, hogy az akció zökkenés nélkül lássa el az elvállalt nemes feladatot, 24.672 ellátatlan sorsát emberivé tehesse.

Széll József főispán nevéhez fűződik az akció sikere. A főispán eredményes közbenjárásának köszönhető az államsegély, mely a vármegye területén gyűjtésből, társulati inségjárulékokból rendelkezésre állott összesen 55.000 pengő készpénz összegnek gerincét képezte és a népjóléti minisztérium állandó és nagyobb összegű készpénz és természetbeni segélye.

A 24.672 ellátatlan részére 11400 métermázsa búzát kapott Zemplénvármegye. Ez a mennyiség azonban kevés, mert olyanokat is kényszerült az akció az ellátatlanok kataszterébe ma felvenni, akiket földtulajdonuk miatt az inségesek közé számítani nem lehetett, de akik most már inséget szenvedtek. Körülbelül még 2700 métermázsa búzára lesz szükség és minden remény meg van arra, hogy a földmivelésügyi kormány honorálni fogja a szükséglet kiegészítése iránti főispáni előterjesztést.

De a vármegye közönsége is lényegesen szaporította természetbeni adományaival az akció vagyionát és ezek a felajánlások, minden nagyobb községben avagy járásban megszervezett inségbizottságok, vagy a helyi jótékonyági szervek útján ott helyben kiosztásra kerültek.

Az emberpalántákról különös gondoskodás történt.

Sátoraljaujhelyben 450, Tokajban 224, Tarcal, Mád, Tállya, Bodrogkeresztur, Bodrogkisfalud

szovjetről irtak és megállapította, hogy 8 író közül 4 azt állítja, hogy a szovjet öt éves programja nem fog sikerülni, 2 író nem mer vagy nem tud határozott véleményt kockáztatni és csak egy író állítja, hogy semmiféle jóslás nem lehet séges, akivel ellentétben Kautsky dr. — akinek pedig az egész Marx elmélet a kisujjában van — azt mondja, hogy a szovjet terve nagy felsüléssel fog végződni.

Egyébként a Le Temps (1931 nov. 10) is úgy nyilatkozott, hogy „a szovjet anyagi és erkölcsi csődje az eseményeket figyelő minden elme előtt kétségtelen és politikai csődje is küszöbön áll”

És ez a moszkvai rákfene mégis nemcsak otthon, de a külföldön is — legalább időszakonként — pusztít. Szomorú példa erre Anglia, annál inkább, mert már valamikor Thiers megmondta, hogy „a forradalom mindaddig nem győzhet Európában, amíg nem uralkodik Angliában.”

Angliának két izbeni munkáskormányja nagy károkat okozott. Az első munkáskormány 1924-ben pénzt akart kölcsönözni a szovjetnek, de szerencsére ez a szép kis üzlet nem sikerült, mert időközben

az angol kormány megbukott. — A második munkáskormány alatt pedig a munkanélküliek száma majdnem 2 millióra emelkedett, nyilván azért, mert a kormány olyan magas segélyösszeget adott a munkanélkülieknek, hogy számárság lett volna dolgozni. Egyebekben pedig maga Snowden bevallotta (Daily Mail 1931 okt. 30), hogy a második munkáskormány „2 és fél évig iparkodott a földművelést és ipart talpraállítani, de belébukott.” És ha még sokáig a helyén maradt volna az a kormány, akkor Anglia egyik legnagyobb éléskamaráját, Indiát is elvesztette volna és ezzel elvesztette volna talán nagyhatalmi jelentőségét is, mert alighanem a fején találta a szöveget az a nagy szónok-államférfi (H. Grattan), aki valamikor (1815-ben) azt mondta, hogy „ha Anglia megszűnnék első lenni, akkor nem fog számítani semmit.”

India — alighanem moszkvai bujtogatás következtében — bojkottálta az angol árukat s hiába dörögte a fülébe a munkáskormányának lord Rothermere, hogy „vagy parancsoljunk Indiának, vagy menjünk ki onnan”, a kormány csak tovább játszotta a kis

tehetlent. Ennek a politikának — Magyarország kimondhatatlan szerencséjére is — az angol nemzeti kormány jövetelével immár vége. A testileg nyomorék Snowden már nem munkászvezér, hanem mankóin — mint algróf (viscount) — a felsőházba bevonult s maga Mac Donald is, aki olyan élvezetes formában irt valamikor egy tanulmányt a szocializmusról, szegre akasztotta boldogító elveit és a nemzeti kormány rudjához állott s ezzel vége lett a moszkvai rákfenevel való kacérkodásnak és Indiának is végre-valahára parancsol Anglia.

És valami kijutott annak a rákfenenek a hatásából a már egyszer próbára tett Magyarországnak is!... Azt mondja a Le Temps (1931 nov. 10), hogy a gazdasági válságot az orosz dumping teszi súlyosabbá és ez el is hihető, hiszen a Daily Mail szerint a szovjet éhezeti az orosz népet csak azért, hogy minél több gabonát vihessen a külföldi piacra. Minthogy pedig a kivitelt maga a szovjet monopolizálja, a gabonát önköltségi áron alul adja el és ez által az árakat a konkurrens termelő országokban leszorítja, aminek elsze-

és Tolcsva községekben 694 gyermek kap naponta és fejenként két deciliter pasztörözött illetve forralt tejet.

518 leány 280 fiugyermeket látott el meleg téliruhával és még a napokban is kiosztásra kerül 120 szvetter.

A felnőttek részére 210 pár bakkancs állott rendelkezésre, amely Sátoraljaujhelyen nyert kiosztást két-két napi munka ellenében.

A ruházati cikkek legnagyobb részben a népjóléti minisztérium adománya.

Amint fentebb irtuk, a szegényellátás április 15-ig tart. Még nagy idő van előttünk.

Igyekeztek tehát a vármegye lakossága továbbra is hozzájárulással táplálni az akciót, mert minden fillér egy könnyet törül le, minden falat kenyér éhséget csillapít és minden darab ruha egy nélkülöző emberi testet takar.

A kisgazda-nevelési munka ünnepe a Bodrogközön

Cigánd, február 28.

A földmivelésügyi minisztérium Láng Boldizsár báró országgyűlési képviselő közbenjárására ezidén Cigándon rendezett a járásbeli gazda ifjak részére téli gazdasági tanfolyamot, amelynek vizsgáját az elmúlt vasárnap tartották meg Siegescu Miklós dr. földmivelésügyi miniszteri titkár elnöklete alatt.

A vizsgát a község és környékbeli gazdák nagy érdeklődése kísérte, ami a növendékek által felmutatott eredmények mellett fényes bizonyítéka annak, hogy a magyar kisgazda igenis hajlandó tanulni, haladni a korrall és ahol

gényedés, elégedetlenség és — egy kis bujtogatás hozzájárulásával — forradalmi szellem is lehet a következménye.

A szovjet dumpingnak így tényleg sikerült a magyar állam gerincét alkotó osztályát: a gazdákat meggyengíteni, ami által közvetve egy igen fontos más osztály: a tisztviselők is meggyengültek, akik a nyugdíjasokkal együtt a gazdasági válság miatt nem tudnak az őket megillető illetményeikhez egyelőre hozzájutni.

De az orosz dumpingnak nálunk bármiféle következménye legyen is, egy következménye nem lehet és ez a szovjet által áhitott forradalom. Nálunk — és ezt a szovjet külügyi népbiztosságánál tanácsadó Kun Béla nem tudja — kizárólag csak nemzeti alapon lehetett mindig forradalmat csinálni, de ilyesmire most semmi ok nincsen: a kormányzat minden vonalon érzésben, gondolatban magyar.

Még a forradalmár Kossuth is megmondta 1851-ben Newyorkban, hogy neki semmi köze a kommunista irányzatokhoz vagy a szocializmus francia alapelveihez. (Marxot nem említette, mert Marx akkor még kezdő fiatalember volt.)

szívesen foglalkoznak vele: ott bizalommal és hálával fogadja a városi embert; tehát a város és falu közti szakadékról beszélni — a falut hibáztatva — tévedés. Vagy lehet-e másnak, mint őszinte bizalomnak nevezni azt, hogy pl. ennek a cigándi gazdasági tanfolyamnak 29 kisgazda-legény növendéke 3 hónapon át hetenként háromszor reggeltől estig ott áll csendes figyelemmel az előadók előtt... Viszont a magyar intelligenciának a falu iránti vonzalma mellett nem megkapó bizonygató-e az az odaadás, amellyel e gazdasági tanfolyam létrehozói és előadói három hónapon át dolgoztak és e záróvizsga közönségének az a meleg érdeklődése, amely a reggel 9 től délután fél 4-ig tartó beszámolót kísérte.

A vármegyét *Mizsák József dr.* vármegyei főjegyző képviselte a vizsgán, ott voltak továbbá: *dr. báró Waldbott Frigyes* a vármegyei Gazdasági Egyesület elnöke és *Engelberth Rezső* az Egyesület titkára, *báró Sennyey István* és *Molnár Béla* földbirtokosok, *Janka Károly* ref. lelkész, kormányfőtanácsos, az iskolán kívüli népművelési bizottság részéről *Bencze András* titkár, *Baudiss Gyula* vármegyei gazdasági felügyelő, a közigazgatástól *Bornemisza Miklós* főszolgabíró és *ifj. Oláh István* szolgabíró, *Ács Tivadar* cigándi és *Dudinszky György* ricsei főjegyző, *Osztrovics Andor* bodrogolasi rk. lelkész, a levante intézmény képviselőjében *Pókay Jenő* vármegyei és *Müller Károly* járási testnevelési felügyelő, *Schöffberger László* várm. százados, *Sere Dezső* gyógyszerész, *Cziganyi László* uradalmi intéző és még igen sokan egy a községből mint a környékről.

A nemzeti Hiszekegy után *Walton Róbert* járási gazdasági felügyelő, mint a tanfolyam vezetője köszöntötte kormány, a vármegye képviselőit és hálás köszönettel emlékezett meg a földművelésügyi minisztérium és *báró Láng Boldizsár* országgyűlési képviselő támogatásáról, valamint azokról, akik hozzájárultak a tanfolyam fenntartásához, illetve az arra érdemes növendékek megjutalmazásához. *Gróf Sennyey Pál* és *gróf Mailáth József* tűzifát ajándékoztak a tanfolyamnak, a Kühne gyár egy kézi kapát, *Unghváry László* 25 csemétét. *Báró Waldbott Frigyes* pedig kettő, *Bornemisza József*, *Baudiss Gyula* és *Sere Dezső* egy-egy növendéknek a tavaszi mezőgazdasági kiállítás tanulmányozására való küldetését biztosították pénzadományaikkal.

A tanfolyam előadói *Walton Róbert* járási gazdasági felügyelő vezetése alatt: *Csencsik Sándor dr.* járásorvos, *Görcs Sándor dr.* járási állatorvos, *Kántor Mihály* ref. ig.-tanító, *Nagy Dezső*, *Hadnagy*

János, Tömösváry Ferenc tanítók, *Szücs László* adóügyi jegyző és *Oláh János* kisgazda voltak. A növendékek sikeres szereplése minden dicséretnél meggyőzőbben dicsérte fáradozásukat. Az ő dicséretüket jelentették különben a vizsgázó beszédek is legnagyobb részükben, mert hiszen az ő lelkeségük töltötte meg tartalommal a kereteket.

Mizsák József dr. vármegyei főjegyző felszólalásában a tanfolyam fontosságára mutatott rá. Örömmel állapította meg, hogy ez éven a cigándiak nagyobb számban érdeklődtek és felhívta figyelmüket arra, hogy az ilyen tanulási alkalom kihasználása egyaránt kötelessége mindenkinek önmagával és nemzetével szemben.

Kertész János községi bíró az érdekeltek köszönetét tolmácsolta a tanfolyamért, mondván:

— E támogatás fásultságunkból tanulásra, munkára serkent fel bennünket, a mi munkánk pedig szintén egy téglája annak az épületnek, amelyre ez fog íródni: Nagymagyarország.

Végül egy őszbe borult bácsi köszönte meg a tanfolyamot a növendékek szülei nevében a kormánynak, *Szell József* főispánnak, *Láng Boldizsár* báró országgyűlési képviselőnek és az előadóknak. Egy hosszú, láthatóan küzdelmes élet egyéni tapasztalataként szövegezve le a tényt:

— A tudás teszi a gazda kezében fehérebbé és nagyobbá a kenyeret

A vizsga legnagyobb közönség sikert elért száma: a növendékek gazdaköri próbagyűlése volt. A maguk sorából kiállt elnök vezetése alatt bemutatták a falu ideális gazdasági parlamentjét. Az elhangzott indítványt támadó, védő fel és közbeszólások azon kérdés körül forogtak, hogy miért ne kerülhetne cigándi kezekbe az a pénz, amit az újhelyiek gyümölcsért fizetnek ki évente.

Találón jegyezte meg a vizsga elnöke, hogy ez a gyűlés-játék szent játék volt, mert megnyugtatta az apákat, hogy méltó fiak következnek utánuk... — s.

Súlyos ítélet külföldi fizetési eszközök bejelentési kötelezettségé- nek elmulasztása miatt

Múlt év november havában a budapesti Keleti pályaudvar államrendőrségi kirendeltsége, a reggeli személyvonattal megérkező, *Friedmann József*, *Klein Salamon* és *Lefkovich Herman* helybeli kereskedőket leigazoltatta. Az igazolás során nevezettektől azt is megkérdezte az államrendőrségi közeg, nincs-e külföldi fizetési eszköz, idegen valuta náluk. A kérdésre mindhárman igennel feleltek és át

is szolgáltatott *Friedmann József* 8950 csehkoronát, 2236 osztrák schillinget, 3 leit, *Lefkovich Herman* 10.560 csehkoronát, 2996 dollárt és *Klein Salamon* 150 dollárt.

Az államrendőrség a valutákat lefoglalta és az eljárás megindult.

Ezideig Budapesten folyt az eljárás, azonban az uzsorabíró, mert csak kihágást látott fennforgni, hatáskörét lezállította és áttette az ügyet a helybeli királyi járásbíróhoz.

Szerdán tartotta meg ez ügyben *dr. Hegedüs Ferenc* kir. törvényszéki egyesbíró a járásbírói tárgyalást és csütörtökön hirdetett ítéletet.

A járásbíró bírósnak mondotta ki kihágásban *Friedmann Józsefet*, *Lefkovich Hermant* és *Klein Salamont* külföldi fizetési eszközök bejelentési kötelezettségének elmulasztása miatt és ezért a lefoglalt valuták elkobzása mellett *Friedmann Józsefet* 300, *Lefkovich Hermant* 2000 és *Klein Salamont* 200 pengő pénzbüntetésre ítélte, ami behajthatatlanság esetén megfelelő fogházbüntetésre változtatható át.

Vitéz dr. Bisztray László ügyészségi megbízott az ítéletben megnyugodott, a vádlottak és a védelem fellebbezést jelentett be.

H I R E K.

— Kormányzói elismerés.

A Kormányzó elrendelte hogy *Haut János* alezredesnek, a m. kir. honvédelmi minisztériumban a katonai közigazgatási szolgálat terén kifejtett kiváló és eredményes teljesítményeiért *dicsérel elismerése* tudtul adassék.

Haut János alezredes jelenlegi beosztásában a m. kir. 13. honvéd gyalogezred sátoraljaujhelyi zászlóaljának parancsnoka s a legmagasabb helyről nyert dicsérel elismerés városunk társadalmában is a legszelebb körökben annál is inkább keltett osztatlan örömet, mert *Haut János* alezredes aránylag rövid ittléte alatt is mint honvéd állomásparancsnok, a polgárság iránti legnagyobb megértésének adta tanujelét s nagyon sok rokonszenvet biztosított magának.

— **Kulturdélután.** A Zempléni vármegyei Nemzeti Kaszinó f. hó 12-én, szombaton d. u. fél 6 órai kezdettel kuruc estet rendez, melynek programján *dr. Sztankay Andor* tart felolvasást a kuruc költészet fejlődéséről. A felolvasás során a kuruc nótákat *Pauliczky István dr.* adja elő *Klacsó Béla* zongorakiséréte mellett. A kaszinó szívesen lát vendégeket. Belépő díj nincs.

— **Névnapi megváltás.** *Dr. Szent-Györgyi Zoltán* várm. árvászeki elnökhelyettes névnapi megváltásként 10 P-t adományozott a szegényakció javára.

Parnói dr. Molnár Béláné a városi szegényakció javára 62 kgr. lisztet adományozott.

— **A levanteoktató hatósági közeg.** A belügyminiszter rendeletileg közölte a vármegyék és városok törvényhatóságaival, hogy a levanteoktatókat hatósági közegeknek kell tekinteni. Ennélfogva, aki levanteoktatóval szemben levanteoktatói eljárásban sértő kifejezést használ, vétséget követ el. A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki amellyel megengedte, hogy a lovaslevanték kiképzésére felajánlott lovakat a közmunkateljesítés kötelezettsége alól a vármegye területén mentesítsék. A belügyminisztériumban működő kihágási tanács pedig egy előfordult esetről kifolyólag kimondotta, hogy a levanteoktatók kötelezettség elmulasztása nem kihágás, hanem pénzbüntetéssel megtorlandó fegyelmi vétség.

— Polgári iskolai magán-

tanulók figyelmébe. Mindazok a helybeli és környékbeli férfi és fiú lakosok, kik a f. év június havában magánvizsgálatot óhajtanak tenni, ez iránti kérvényeiket *sürgősen* készítsék el. A kérvények címzése: „Tekintetes Polgári iskolai Kir. Főigazgatósághoz, Szeged.” A kérvényt azonban *minden esetben* a saujhelyi állami polg. fiúiskola Igazgatóságának kell, lehetőleg *személyesen* átadni és egyúttal 29 P 50 fillér tandíjat lefizetni. A kérvény beadásának ntolsó napja március 31-e. Aki e határidőn túl nyújtja be kérvényét nem vizsgálhat! Ügyeljenek a helybeli és a környékbeli magántanulók arra, hogy kérvényeiket ne küldjék se Szegedre, se más iskolához, mert ebben az esetben könnyen megtörténhetik, hogy kérvényük határidőben elintézése akadályokba ütközik. *Igazgatóság.*

— **Az 1932. évi szőlőkaró igénylések összeírása.** A Tokajhegyaljai Szőlőgazdálkodási Segélyakció Kormánybizottsága a szőlőbirtokosok részére, mint már az elmúlt év folyamán, úgy a f. évben is a szőlőkarószükséglet kielégítésére kellő mennyiségű, előnyös áru szőlőkaró beszerzéséről kíván gondoskodni. Az így biztosítandó 200 cm. hosszú, 5—5 cm. vastagságú tölgyszőlőkarók darabonkénti ára ab. Abaujszántó vasútállomás vagonba rakva 10 fillér. A karók csak a később megjelölt időpontban eszközrendő előzetes készpénzfizetés ellenében lesznek az igénylőknek kiszolgáltatva. Az igényelt karómennyiség átvétele a kiutalástól számított 14 napon belül kötelező. A kiutalásokról az érdekelt szőlőbirtokosok idejében nyerne értesítést. Az átadások, illetőleg átvételek „ab vagon” feladóállomás történnek. Az igényelt karómennyiségeknek a kiutalástól 14 napon belüli — készpénzfizetés ellenében történő — átvételére sajátkezű aláírásaikkal kell az igénylőknek magukat az igénylés bejelentésekor kifejezetten és visszavonhatatlanul kötelezniök. Felhívtnak ehhez képest a szőlőbirtokosok, hogy igényléseiket legkésőbb március hó 10-én déli 12 óráig (délelőtti 11—12 órák közötti időben) a Városháza I. emelet 5. számú hivatalos helyiségében személyesen jelentésük be.

— **Meghűlésnél, náthaláznál, mandulalobnál, torokgyulladásnál** valamint idegfájdalmaknál és szagatásnál naponta fél pohár természetes „**Ferenc József**” keserűviz, rendes gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvostanárook véleménye szerint a **Ferenc József** viz hatása gyors, kellemes és megbízható. **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **A reálgymnázium hazafias ünnepélye.** Nagy várakozással nézünk elébe az önképzőkör március 13-án d. u. 5 órákor rendezendő ünnepélyének. Az ifjuság mindent megtesz, hogy ujját, eredetét és művészt adjon. Ez bizonyára sikerülni is fog, hiszen 1848 márciusának lelke hatja át az ünnepélyt, melynek sikere természetesen nagyobb lesz minden eddigi ünnepélyénél.

Nyomdahelyiségünk

Vármegyház II-ik udvar
első emelet.

Massány Ernő dr. előadása

Február 28 án délelőtt a vármegyháza nagytermében egy magas színvonalu, de amellet felette közvetlen és mindenki által megérthető előadást tartott **dr. Massány Ernő** főmeteorológus, a kései fagyok keletkezési módjairól és az azok elleni védekezésről. Az előadásnak — a rossz idő dacára is — nagyszámu hallgató közönsége volt és pedig kizárólagosan szőlőtulajdonosok, mint akiknek az esetleges kései fagy elleni védekezés elsősorban érdekük.

Az előadó csak röviden emlékezett meg a kései fagnak arról a keletkezési módjáról, amelyet az északi sarkvidékről beáramló több km. vastagságu hideg levegőtömeg idéz elő s amely ellen még ma védekezni sem tudunk. De annál részletesebben szólt a kései fagnak másik keletkezési módjáról, amelyet a talaj nagymérvű kisugárzása idéz elő, amely ellen Franciaországban és az Egyesült Államokban 90—100%-ban tudnak védekezni s amelynek a keletkezési módja a következő:

A talaj állandóan sugározza ki a hőt és pedig a magasan fekvő helyeken nagyobb mérvű a kisugárzás, mint a mélyebben fekvő helyeken s a kavicsos és sziklás talaj jobban elősegíti a kisugárzást, mint az agyagos. Ha egy kiemelkedés magasabb pontján az erős kisugárzás következtében a talaj felső rétegének hőmérséklete a fagypontra alá süllyed, a lehűlt felső talajréteg a felette lévő levegőréteg hőmérsékletét szintén a fagypontra alá fogja süllyeszteni. Ez a hideg levegőréteg, amely csak néhány deciméter vastag, mint a környező levegőnél súlyosabb réteg a talaj lejtését követve halad lefelé, hogy azután a legmélyebb

helyen megülepedve a legnagyobb pusztítást végezhesse. A kisugárzás folytán keletkezett hideg levegő ellen — különösen az Egyesült Államokban — petroleumkályhákkal védekeznek.

Az előadó a kisugárzás folytán bekövetkező fagy elleni védekezés módját a következőkben foglalta össze: a szőlővel beültetett területek földtani és domborzati viszonyainak megállapítása és felvétele; a szőlőtulajdonosok tömörülése és szervezkedése, közlelőbből tömörülése és szervezkedése azoknak, akiknek szőlőterületeik egy földrajzi egységet alkotnak, ahol tehát a védekezés megszervezésének, kivitelének mintegy egy kézben kell összpontosulni; végül kellő időben a megfelelő helyekre a tüzelőanyag előkészítése.

Az előadó által körülírt mód azonban csak általános keret, amelyeket a helyi viszonyokhoz alkalmazkodva kell a való életbe átvinnünk. A hegyközségek vezetőinek kellene e téren a kezdeményező lépéseket megtenni s azt hiszem, egy szőlőtulajdonos sem vonná ki magát abból a csekély költségből és fáradtságból, amelyekkel esetleg nagy károktól óvhatnánk meg magunkat. **Dr. V. J.**

Finom hálószoba berendezés, szép szalonbutor, villanylámpák, székek, fehér csipkés ágyterítő, ezüst, színházi látcső, asztalnemű stb. olcsón eladó.

Cím: Vértesi könyvkereskedésében.

Saját termésű tisztán kezelt ó-szamorodni boromat

kis mértékben, de 25 literen felüli tartányokban és hordós tételekben is árusítom. **1 liter bor ára 80 fillér.** Hordós tétel vételnél az üres hordót literenként 5 fillér megtérítése mellett, visszaveszem.

Dr. HAAS BERTALAN
ügyvéd és szőlőbirtokos
Sátoraljaujhely, Kazinczy-u. 33.

A B C utasok részére.

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú

BRISTOL SZALLODÁBAN,

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz ugy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12.—P-ért kaphatja

A tokaji járás főszolgabirjától.

Sám : 408/1932.

Pályázati hirdetmény.

Zemplén vármegye tokaji járásához tartozó Tarczal nagyközségben megüresedett második községi

szülésznői állásra

pályázatot hirdetek és felhivom a pályázni óhajtokat, hogy oklevéllel, erkölcsi bizonyítvánnyal, működési bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám

folyó évi március hó 15-ig adják be.

Az állás javadalmazása évi 600 pengő törzsfizetés és a szabályrendeletileg megállapított díjak.

Teljesen szegény betegek ingyen kezelendők.

A választás határnapját később fogom megállapítani. Tokaj, 1932. évi február hó 12-én.

Fejér Andor sk.
főszolgabíró.

VÁROSI MOZI HETI MŰSORA:

Kedden, március 8-án
Szerdán, március hó 9-én

TRILBY

(Svengáli)

Luis Du Maurier nagyhatásu regényének filmváltozata 9 felvonásban
Főszereplők: JOHN BARRYMOORE (Svengáli) és MARION MARSH

Csütörtökön, március hó 10-én

Az idegen anya

Dráma 7 felvonásban.

Lorna Moon világhírű regénye nyomán filmre átdolgozva.

Főszereplők: DOROTHY JORDAN és WALLACE BÉERY

A filmet csak 16 éven felüliek nézhetik meg!

Pénteken, március hó 11-én
Szombaton, március hó 12-én
Vasárnap, március hó 13-án

3 napig!

3 napig!

A borneoi maharadzsa

A pompa, a szerelem és izgalmak filmje.

Németül beszélő hangos film 8 felvonásban.

Borneo dzsungeljében játszódik le ez az izgalmas történet.

Főszereplők: ROSE HOBART, CHARLES BICKFORD és GEORGE RENAVENT.

Mindennemű községi és körjegyzői nyomtatvány

könyvnyomdánkban beszerezhető

— Legjobb fővárosi napi lapok a Nemzeti Ujság és Uj Nemzedék

Felelős szerkesztő:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF.